

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 02 ΙΟΥΛΙΟΥ 2024

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας

1. Αξιοποίηση της γνώσης και της τεχνολογίας

- Μελέτη και υιοθέτηση καλών πρακτικών άλλων χωρών στον τομέα.
- **Αξιοποίηση νέας τεχνολογίας** στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων για μείωση των λειτουργικών εξόδων (κυρίως του κόστους παραγωγής) και του αντίκτυπου της κλιματικής αλλαγής στην απόδοση της παραγωγής.
- **Επένδυση σε Ε&Κ** με σκοπό την βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.
- Προώθηση της εμπλοκής των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων για **αξιοποίηση της εμπειρογνωμοσύνης** του επιστημονικού προσωπικού καθώς και της **υπάρχουσας τεχνογνωσίας** από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στον τομέα.

2. Διαφοροποίηση, εξειδίκευση και προώθηση προϊόντων

- Εστίαση σε **εξειδικευμένα προϊόντα** (niche), όπως βιολογικά και τοπικά, και παράλληλη **βελτίωση της ποιότητας τους**.
- **Εγγραφή περισσότερων τοπικών προϊόντων ως ΠΟΠ και ΠΓΕ** (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη).
- Άκρως σημαντική είναι η συλλογική προσπάθεια δημόσιου και ιδιωτικού τομέα **για προβολή και προώθησή τους στις διεθνείς αγορές** και στις τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις (branding).
- Παράλληλα, **ευαισθητοποίηση των ντόπιων καταναλωτών για αγορά κυπριακών τροφίμων**, λαμβανομένων υπόψη των αλυσιδωτών θετικών επιπτώσεων.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας

3. Βελτίωση της ποιότητας και νέο σύστημα διάθεσης προϊόντων από τους παραγωγούς

- **Ανάπτυξη και λειτουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας για διεκπεραίωση αγοραπωλησίας γεωργικών προϊόντων μέσω μιας απλοποιημένης μορφής διαπραγμάτευσης τιμών ή δημοπρασίας.**
- **Για τη λειτουργία του συστήματος είναι πολύ σημαντική η δημιουργία συστήματος τυποποίησης, κατηγοριοποίησης και πιστοποίησης προϊόντων** βάσει χαρακτηριστικών και ποιότητας.
- **Λειτουργία αποθετηρίων με ενδεδειγμένες διαδικασίες αποθήκευσης και διανομής.**

4. Κατανομή και αξιοποίηση αδιάθετων πόρων στον τομέα

- **Άδεια χρήσης αδιάθετων καλλιεργήσιμων τεμαχίων γης** μέσω ηλεκτρονικής δημοπρασίας ή άλλων μηχανισμών μίσθωσης και παροχής κινήτρων. Απαιτείται καταγραφή, αρχειοθέτηση και συστηματική επικαιροποίηση της εν λόγω πληροφόρησης, για αποτελεσματικότερη διαχείρισή της, ενδεχομένως με την συμβολή και των τοπικών Αρχών.
- **Κίνητρα σε ανέργους** για ενασχόληση στον γεωργικό τομέα, σε συνδυασμό με την προώθηση μέτρων **για προσέλκυση και εγκατάσταση των νέων** σε ορεινές και άλλες γεωργικά εκμεταλλεύσιμες περιοχές.
- **Σχεδιασμός και προώθηση κατάλληλων μέτρων πολιτικής για σταδιακή μεταβίβαση γεωργικών εκμεταλλεύσεων από γηραιότερους σε νέους επαγγελματίες παραγωγούς.**
- **Άρδευση με πλεόνασμα επεξεργασμένου νερού από μονάδες επεξεργασίας αποχετευτικών.**
- **Συνεργασία Ομάδων Παραγωγών για κοινή αγορά και χρήση μηχανημάτων.**

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Πράσινη Μετάβαση

1. Δημιουργία Υφυπουργείου για το Κλίμα, το Περιβάλλον και την Πράσινη Βιωσιμότητα

- Σύσταση Υφυπουργείου για την πολιτική για την πράσινη ανάπτυξη.
- Ταχεία λήψη και υλοποίηση αποφάσεων για αναδιάρθρωση και μεταφορά υφιστάμενων αρμοδιοτήτων Υπουργείων για θέματα πράσινης ανάπτυξης.

2. Χάραξη Μακροπρόθεσμης Ενεργειακής Στρατηγικής

- Σχεδιασμός σφαιρικής μακροπρόθεσμης ενεργειακής στρατηγικής μέχρι το 2050.

3. Αναβάθμιση Δικτύου και Υποδομών Ηλεκτρικής Ενέργειας

- Αναβάθμιση δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και μετατροπή του σε έξυπνο και ευέλικτο δίκτυο.

4. Ελευθεροποίηση Αγοράς Ενέργειας

- Ταχεία ολοκλήρωση της ελευθεροποίησης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Πράσινη Μετάβαση

5. Αύξηση Παραγωγής από ΑΠΕ και Ενίσχυση της Ενεργειακής Απόδοσης

- Προώθηση εγκατάστασης φωτοβολταϊκών μέσω ενημερωτικών καμπανιών και υλοποίηση κανονιστικών διατάξεων που αφορούν νέα κτίρια και την ενεργειακή τους απόδοση.
- Ψήφιση του εναρμονιστικού νομοσχεδίου για τη μεταφορά της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις ΑΠΕ στο εθνικό δίκαιο με ενσωμάτωση διατάξεων για την απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης έργων ΑΠΕ και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας δικτύων διασύνδεσης τους.
- Παροχή κινήτρων προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις για βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης.
- Δημιουργία ψηφιακού One Stop Shop για άμεση εξέταση και αδειοδότηση αιτήσεων για ΑΠΕ και ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων.
- Σχεδιασμός δημοπρασιών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

6. Ηλεκτρική Διασύνδεση με γειτονικά κράτη

- Διασύνδεση του δικτύου ηλεκτρισμού με γειτονικά κράτη μέσω σχήματος που ικανοποιεί της απαραίτητες προϋποθέσεις

7. Αξιοποίηση των πόρων φυσικού αερίου της Κύπρου

- Προώθηση της αξιοποίησης των κοιτασμάτων φυσικού αερίου της Κύπρου.
- Εξασφάλιση στήριξης από την ΕΕ για την υλοποίηση του αγωγού φυσικού αερίου EastMed.

8. Υποστηρικτικές πολιτικές

- Τάχιση υλοποίηση του ψηφιακού μετασχηματισμού.
- Προώθηση της εργασίας από το σπίτι/τηλεργασίας.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσα από Συγχωνεύσεις και Εξαγορές

1. Δημιουργία Ολοκληρωμένου Πλαισίου Στήριξης και Αλλαγής Κουλτούρας αναφορικά με την προώθηση των εξαγορών και συγχωνεύσεων

- Σύσταση Γραφείου για ενημέρωση και καθοδήγηση επιχειρήσεων που επιθυμούν να εξετάσουν την πιθανότητα συγχώνευσης ή εξαγοράς.
- Διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων για παροχή πληροφοριών και παρουσίαση επιτυχημένων παραδειγμάτων.

2. Νομικό πλαίσιο για αναδιοργανώσεις, συγχωνεύσεις και εξαγορές εταιρειών

- Εκσυγχρονισμός του νομικού πλαισίου για αναδιοργανώσεις, συγχωνεύσεις και εξαγορές εταιρειών.
- Εκσυγχρονισμός των διαδικασιών που θα άπτονται του εκσυγχρονισμένου πλαισίου.

3. Φορολογικές ελαφρύνσεις και εξάλειψη επιβαρύνσεων

- Εφαρμογή φοροαπαλλαγών.
- Απαλλαγή από άλλους φόρους/χρεώσεις που προκύπτουν κατά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσα από Συγχωνεύσεις και Εξαγορές

4. Προώθηση συγχωνεύσεων και εξαγορών στο γεωργικό τομέα

- Εφαρμογή φορολογικών κινήτρων.
- Επιδότηση γεωργικού εξοπλισμού και μηχανημάτων.

5. Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών

- Λήψη εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών για τις επιχειρήσεις που προτίθενται να συγχωνευθούν.

6. Διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση

- Επιδότηση επιτοκίου για τις χρηματοδοτικές ανάγκες που προκύπτουν μετά τις συγχωνεύσεις.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Ενδυνάμωση συνταξιοδοτικού εισοδήματος στην Κύπρο

Το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου συστήνει όπως η κυβέρνηση λάβει τα απαραίτητα μέτρα και ενέργειες για την ενδυνάμωση του δεύτερου και τρίτου πυλώνα του συνταξιοδοτικού συστήματος, οι οποίοι συνδυαστικά με τον πρώτο πυλώνα θα μπορέσουν να προσφέρουν υψηλότερες συντάξεις και κατ' επέκταση μια αξιοπρεπή διαβίωση κατά τη συντάξιμη περίοδο σε όλους τους πολίτες.

○ Δεύτερος Πυλώνας - Επαγγελματικά Ταμεία Σύνταξης (ΕΤΣ)

- **Αυτόματη εγγραφή όλων των εργαζομένων** του ιδιωτικού τομέα σε πολύ-επιχειρησιακό Επαγγελματικό Ταμείο Σύνταξης ή σε Επαγγελματικό Ταμείο Σύνταξης που προσφέρει ο εργοδότης.
- **Μικρή εισφορά από τον εργοδότη** στο Επαγγελματικό Ταμείο Σύνταξης.
- **Συνεισφορά του κράτους** στις περιπτώσεις που το ύψος του εισοδήματος του εργαζομένου δεν φορολογείται (χαμηλά αμειβόμενοι).
- **Δικαίωμα μεταφοράς** των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των εργαζομένων από ένα Επαγγελματικό Ταμείο Σύνταξης σε άλλο (transferability).
- **Ανάληψη χρημάτων με τη συμπλήρωση του ορίου αφυπηρέτησης** και μείωση του ποσοστού δανεισμού από τα Επαγγελματικά Ταμεία Σύνταξης.
- **Μέθοδος είσπραξης του ποσού από τα Επαγγελματικά Ταμεία Σύνταξης:** είσπραξη του ποσού σε τακτά χρονικά διαστήματα ή είσπραξη μέρους του ποσού με τη συνταξιοδότηση και το υπόλοιπο ποσό σε μεταγενέστερο στάδιο.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Ενδυνάμωση συνταξιοδοτικού εισοδήματος στην Κύπρο

○ Τρίτος Πυλώνας- Ιδιωτικά Σχήματα Συνταξιοδότησης

- Εξέταση για την παροχή των ίδιων οικονομικών κινήτρων/φορολογικών εκπτώσεων που προσφέρονται στα επαγγελματικά ταμεία σύνταξης/ασφάλειες ζωής και στα ιδιωτικά σχήματα συνταξιοδότησης.

Εποπτεία και Χρηματοοικονομική παιδεία

- **Ενδυνάμωση των Εποπτικών Αρχών:** Η ορθή, αποτελεσματική και αυστηρή εποπτεία των εμπλεκομένων φορέων αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι στην προσπάθεια βελτίωσης του συνταξιοδοτικού συστήματος της χώρας μας, καθώς δεν πρέπει κατ' ουδένα λόγο να επιτραπεί η οποιαδήποτε κακοδιαχείριση που θα θέτει σε κίνδυνο τις συντάξεις και αποταμιεύσεις των πολιτών.
- **Χρηματοοικονομική παιδεία:** Η χρηματοοικονομική επιμόρφωση εφοδιάζει τον άνθρωπο με γνώσεις και δεξιότητες για την ορθολογική λήψη αποφάσεων σχετικά με την καλύτερη διαχείριση των χρημάτων και των περιουσιακών στοιχείων. Ο χρηματοοικονομικός αναλφαβητισμός είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα στην Κύπρο και θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις προσπάθειες για την ενίσχυση της χρηματοοικονομικής παιδείας.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Αντιμετώπιση της Υπογεννητικότητας

1. Πολιτικές φιλικές προς την οικογένεια

- Εφαρμογή πολιτικών που υποστηρίζουν τις οικογένειες, όπως η πληρωμένη (ή επιδοτημένη) γονική άδεια, ευέλικτες ώρες εργασίας, προσιτή παιδική μέριμνα και φορολογικά εκπτώτικα μέτρα ή επιδοτήσεις για οικογένειες με παιδιά.

2. Οικονομικά κίνητρα (για μεγάλες οικογένειες)

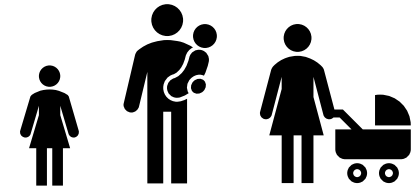
- Προσφορά οικονομικών κινήτρων για την απόκτηση παιδιών, όπως «μπόνους» με απευθείας χρηματοδότηση προς τα νοικοκυριά, φορολογικές ελαφρύνσεις ή μειωμένα επιτόκια υπό μορφή επιχορήγησης για τα δάνεια των οικογενειών με παιδιά.

3. Επιδοτήσεις για την εκπαίδευση

- Οι γονείς μπορούν να λαμβάνουν μηνιαίο επίδομα ανά παιδί για δαπάνες εκπαίδευσης, ενώ οι οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα μπορούν να λαμβάνουν επιπρόσθετες επιδοτήσεις.

4. Δημόσια στέγαση και υποδομές

- Επένδυση σε δημόσια στέγαση και υποδομές, όπως σχολεία και παιδικές χαρές, για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος φιλικού για τις οικογένειες.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Αντιμετώπιση της Υπογεννητικότητας

5. Πολιτικές υγείας

- Βελτίωση της πρόσβασης στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και στις υπηρεσίες αναπαραγωγικής υγείας.

6. Αντιμετώπιση κοινωνικών και οικονομικών ζητημάτων

- Αντιμετώπιση ζητημάτων που μπορεί να αποθαρρύνουν τα ζευγάρια από το να αποκτήσουν παιδιά, όπως υψηλό κόστος στέγασης, ανασφάλεια στην εργασία και έλλειψη προσιτής παιδικής μέριμνας.

7. Ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στον χώρο εργασίας

- Προσφέροντας πολιτικές όπως προσιτή παιδική μέριμνα και γονική άδεια, και υποστηρίζοντας την επαγγελματική τους προαγωγή μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης.

8. Φορολογικά κίνητρα για τους εργοδότες

- Παροχή φορολογικών κινήτρων στους εργοδότες που προσφέρουν πολιτικές φιλικές προς την οικογένεια.

9. Επέκταση Γονικής άδειας

- Επέκταση πληρωμένης γονικής άδειας στους νέους γονείς ώστε να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν άδεια από την εργασία τους και να φροντίσουν τα νεογέννητα παιδιά τους.

10. Υπηρεσίες Φροντίδας Παιδιών

- Οι γονείς μπορούν να λαμβάνουν ευνοϊκότερη τιμή για τις υπηρεσίες φροντίδας παιδιών βάσει του εισοδήματός τους, με το υψηλότερο ποσοστό επιδότησης να καλύπτει έως και 50% του κόστους.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Εξεύρεση Προσιτής Στέγης

1. Δημιουργία Ενιαίου Φορέα Στεγαστικής Πολιτικής

- Άμεση σύσταση ενιαίου φορέα για διαμόρφωση της στεγαστικής πολιτικής.
- Καλύτερη εξυπηρέτηση και ενημέρωση των πολιτών.
- Σωστή διαχείριση και κατανομή του προϋπολογισμού.

2. Αξιοποίηση Κρατικής γης για προσφορά προσιτής στέγης

- Συνεργασία Ιδιωτικού τομέα και Κράτους για αξιοποίηση κρατικής γης με σκοπό την προσφορά προσιτής στέγης.

3. Ενίσχυση του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης

- Αύξηση κεφαλαιοποίησης ΚΟΑΓ.
- Συνεργασία ΚΟΑΓ και ΕΤΕΚ για εκτέλεση έργων χαμηλού κόστους και αξιόπιστης ποιότητας.

Εισηγήσεις Συμβουλίου για Εξεύρεση Προσιτής Στέγης

4. Αντισταθμιστικά μέτρα από μεγάλες αναπτύξεις

- Συνεισφορά στο ταμείο του φορέα Στέγασης.
- Δημιουργία οικοδομημάτων.

5. Φορολογικές ελαφρύνσεις και επιδότηση επιτοκίων

- Παροχή φορολογικών κινήτρων.
- Επιδότηση επιτοκίων στεγαστικών δανείων.

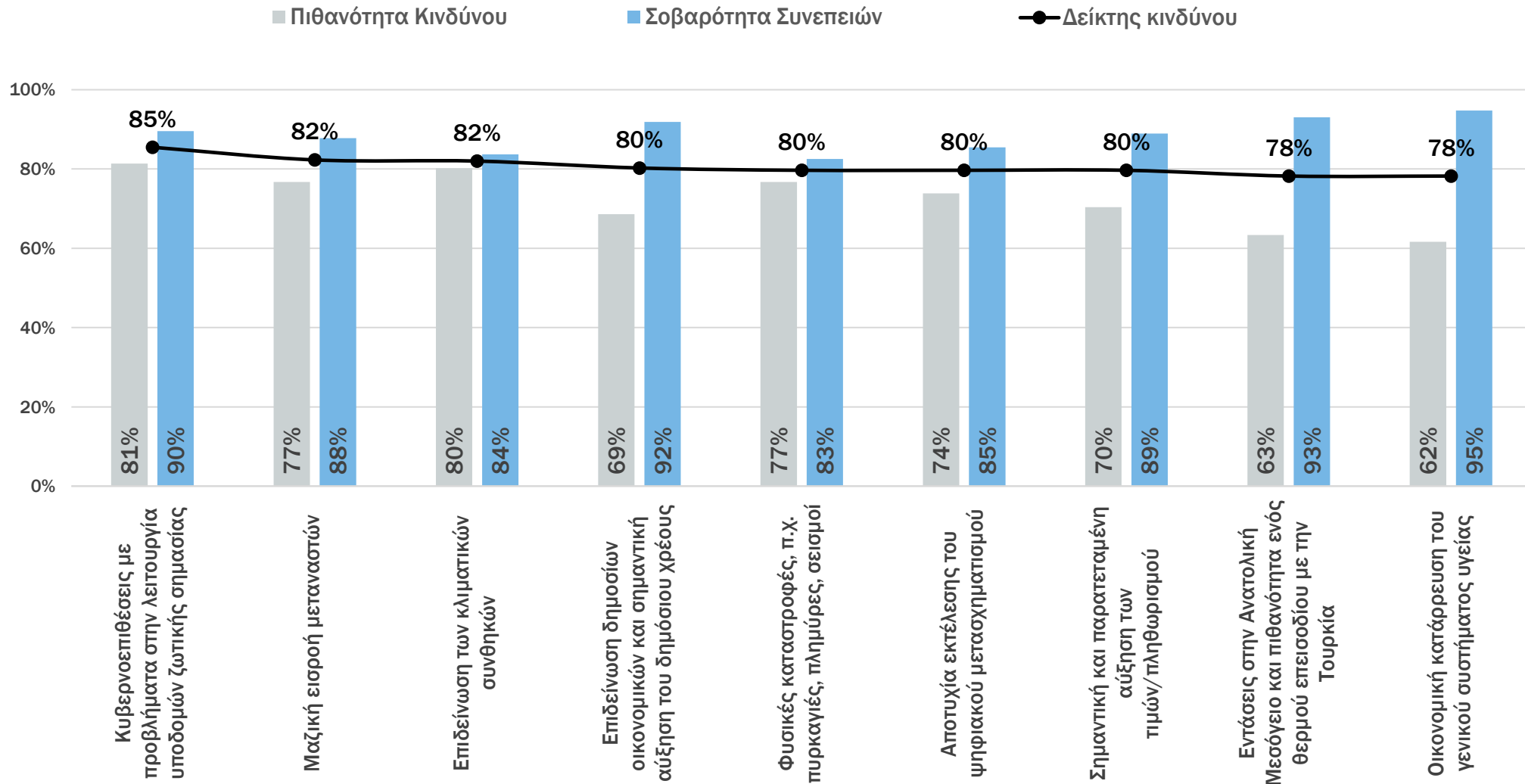
6. Υποστηρικτικές πολιτικές

- Ανάγκη εκπόνησης περιφερειακού σχεδιασμού.
- Παροχή κινήτρων για αγορά/ενοικίαση κατοικίας σε περιοχές όπου οι κάτοικοι έχουν διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο.
- Βελτίωση οδικού δικτύου και μέσων μαζικής μεταφοράς.
- Προώθηση της εργασίας από το σπίτι/τηλεργασία.

Ρίσκα για την Οικονομία στην Κύπρο

- Το ΣΟΑΚ προχώρησε το 2022 στην ανάπτυξη του δικού του εργαλείου παρακολούθησης και εκτίμησης των πιθανών κινδύνων της οικονομίας της χώρας μας.
- Στόχος είναι η καταγραφή και ιεράρχηση των πιθανών κινδύνων της οικονομίας με βάση:
 - την πιθανότητα να συμβούν,
 - τη σοβαρότητα των συνεπειών τους στην περίπτωση που συμβούν καθώς και
 - της χρονικής περιόδου που αναμένεται να συμβούν.
- Συλλογή Πληροφοριών: Δομημένο ερωτηματολόγιο.
- Συμμετέχοντες: μέλη του ιδιωτικού, δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα από διάφορους τομείς της οικονομίας, καθώς και της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Ρίσκα για την Οικονομία στην Κύπρο: Εννέα κίνδυνοι οι οποίοι βαθμολογούνται με υψηλότερο δείκτη κινδύνου από το μέσο όρο (76%)

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

www.ecompet.cy